

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

مدیریت

پژوهش

خبری

گاه‌شمار مهم‌ترین تحولات، اظهارات و موضع‌گیری‌ها

درباره روند اجرایی برجام (۴۰)

(مقطع بررسی: ۹۵/۰۴/۲۹ تا ۹۵/۰۵/۰۴)

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب‌سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

– گروه تلگرام پژوهش خبری صداوسیما <https://telegram.me/pajooheshkhabar>

پژوهشگر: مرتضی هوشیار

۱.....	مقدمه
Error! Bookmark not defined.	چکیده
۳.....	الف - گاه‌شمار مهم‌ترین تحولات مرتبط با روند اجرایی برجام
۵.....	ب - گاه‌شمار اظهارات شخصیت‌های داخلی درباره برجام
۷.....	ج - گاه‌شمار اظهارات و ادعاهای مطرح شده از سوی مقامات گروه ۱+۵ و آژانس بین‌المللی اتمی (درباره برجام)
۹.....	د - رصد روند اجرایی برجام از منظر الزامات نه‌گانه رهبر معظم انقلاب
۱۱.....	هـ - بررسی پیامدهای سیاسی، امنیتی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی اجرایی برجام
۱۲.....	تحلیل و جمع‌بندی مهم‌ترین اظهارات و اقدامات مقامات جمهوری اسلامی ایران، آمریکا، اروپا و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی پس از برجام؛

بسمه تعالی

مدیریت

پژوهش

جمهوری

اسلامی

مذاکره

سیما

مذاکره

■ مقدمه

۲۳ مرداد ۸۱ نقطه عطف مهمی در تاریخ فعالیت‌های هسته‌ای ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی به‌شمار می‌آید. در پی بزرگنمایی و حتی دروغ‌گویی‌های منافقین با بهره بردن از ظرفیت‌های نظام رسانه‌ای استکبار منافقین توانستند هجمه سازمان یافته‌ای به این بهانه در سطح گسترده‌ای علیه ایران اسلامی تدارک ببینند، بر این اساس پرونده هسته‌ای ایران که پیش از انقلاب در سال ۱۳۲۹ کلید خورده بود و با تأسیس سازمان انرژی اتمی و امضای قرارداد ساخت نیروگاه بوشهر شکل جدی گرفته بود، وارد دوران جدیدی در حیات خود شد. از آن تاریخ تاکنون پرونده هسته‌ای ایران شاهد فراز و نشیب‌های زیادی بود، به گونه‌ای که در دوره دبیری شورای عالی امنیت ملی آقای روحانی (۸۲/۷/۱۳ تا ۸۴/۵/۲۴) پرونده هسته‌ای ایران شاهد صدور بیانیه سعدآباد و امضاء توافقنامه بروکسل و پاریس و در نهایت تعلیق داوطلبانه فعالیت‌های هسته‌ای جمهوری اسلامی بود. اما عدم پایبندی غرب به تعهدات خود باعث شد ایران در اردیبهشت ۸۴ فعالیت‌های هسته‌ای خود را از سر بگیرد. در دوره دبیری آقای لاریجانی نیز پرونده هسته‌ای ایران شاهد چند نوبت مذاکره و در نهایت تنظیم جدول زمانی برای پاسخگویی به پرسش‌های آژانس (مدالیته) بود. این پرونده در دوره آقای دکتر جلیلی نیز سه دور مذاکره در ژنو، دو دور مذاکره در استانبول، یک دور مذاکره در بغداد، مسکو و در نهایت دو دور مذاکره در آلمانی و فریز در برابر فریز و پذیرش پیشنهاد ایران برای شکل‌گیری همکاری میان ۷ کشور را تجربه کرد.

با روی کار آمدن دولت یازدهم، مأموریت مذاکرات و حل و فصل پرونده هسته‌ای به وزارت امور خارجه انتقال یافت. حاصل این مأموریت، مذاکرات سخت و فشرده ۲۲ ماهه بود که در ۳ آذر ۹۲ توافق ژنو با عنوان « برنامه اقدام مشترک » و در ۱۳ فروردین ۹۴ بیانیه لوزان قرائت شد تا اینکه پس از نه دور مذاکرات سخت و فشرده و چندین تمدید در تاریخ ۲۳ تیر ۹۴ بیانیه جمع‌بندی مذاکرات مبنی بر دستیابی به توافق جامع (برجام) توسط مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا و طرف ایرانی قرائت شد. شورای امنیت سازمان ملل نیز تنها با گذشت شش روز از دستیابی به توافق جامع، قطعنامه ۲۲۳۱ را در تأیید دستیابی به برجام تصویب نمود. برجام در ادامه پس از ۶۰ روز بررسی و مجادلات طولانی به تصویب مجلسین آمریکا (سنا و نمایندگان) رسید. سپس برنامه جامع اقدام مشترک پس از بررسی‌های کارشناسی مفصل در مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۹۴/۷/۲۱ تصویب و فردای آن روز از سوی شورای نگهبان به تأیید رسید. رهبر معظم انقلاب نیز در تاریخ ۹۴/۰۷/۲۹ ضمن نامه‌ای به رئیس جمهوری که حاوی الزامات نه‌گانه در اجرای برجام بود، برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) را با عنایت به طی مراحل مختلف برای اجرا ابلاغ فرمودند. بولتن حاضر نگاهی تفکیکی - تحلیلی دارد به خبرها و مواضع موافقان و مخالفان برجام در ایران و اعضاء گروه ۵+۱، پس از انتشار بیانیه و تصویب برجام در مجالس ایران و آمریکا، فراز و فرود خبرها و اقدامات اجرایی برجام. بر این اساس جریان و جهت روند برجام از سوی طرفین قابلیت ارزیابی یافته و در برنامه سازی‌ها و گزارش‌های خبری می‌تواند مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

❖ آسوشیتدپرس ادعا کرده سندی محرمانه که به رویت این خبرگزاری رسیده نشان می‌دهد محدودیت‌های کلیدی در برنامه هسته‌ای

ایران، اندکی بیش از یک دهه بعد، کاهش خواهند یافت .. ؛

❖ ایران در حال مذاکره با روسیه برای فروش ۴۰ تن آب سنگین به این کشور است .. ؛

❖ برگزاری چهارمین نشست مشترک کمیسیون برجام در وین با هدف تسریع در مبادلات بانکی و .. ؛

❖ «دادگاه استیناف حوزه دوم ایالات متحده آمریکا»، رای بدوی برای مصادره اموال موسسه علوی را رد کرد.. ؛

❖ درخواست اتحادیه اروپایی برای تعمیق مناسبات با ایران

الف - گاه‌شمار مهم‌ترین تحولات مرتبط با روند اجرایی برجام

ردیف	تاریخ	رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	توضیحی مختصر دربارهٔ رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	کلید واژه‌ها ^(۱)	منبع رسانه‌ای
۱	سه شنبه ۹۵/۰۴/۲۹	ادعای آسوشیتدپرس درباره توافقات محرمانه ایران و ۱+۵	آسوشیتدپرس ادعا کرده سندی محرمانه که به رویت این خبرگزاری رسیده نشان می‌دهد محدودیت‌های کلیدی در برنامه هسته‌ای ایران، اندکی بیش از یک دهه بعد، کاهش خواهند یافت. آسوشیتدپرس ادعا کرده این سند، تنها بخش مرتبط با توافق هسته‌ای ایران و گروه ۱+۵ است که هنوز علنی نشده است.	۵	خبرگزاری فارس
۲	سه شنبه ۹۵/۰۴/۲۹	واکنش ایران به ادعای آسوشیتدپرس	- محمدجواد ظریف در حاشیه کنگره پرسش مهر ۱۶: همه رسانه‌های دنیا تمام سند را ندیده اند تا از افتخاری که دوستان مذاکره کننده ایجاد کردند، باخبر باشند، ولی با این وجود همه رسانه ها می گویند؛ ایران بعد از ۱۰ سال به سرعت به سمت غنی سازی صنعتی می‌رود...وقتی تمام این سند منتشر شود، مشخص می شود ما ظرف ۱۵ سال به کجا خواهیم رسید.. - بهروز کمالوندی: بخش هایی منتشر شده که محرمانه بوده و قرار بوده محرمانه بماند. تلقی ما این است که از آژانس درز کرده است..(باشگاه خبرنگاران جوان یکشنبه ۹۵/۰۵/۰۳)	۵	خبر آنلاین
۳	سه شنبه ۹۵/۰۴/۲۹	تصمیم ایران برای فروش ۴۰ تن آب سنگین به روسیه	توضیحات کمالوندی در خصوص مذاکرات با طرف روسی برای فروش ۴۰ تن آب سنگین به روسیه: مذاکرات در این خصوص در جریان است هم بنده با آقای اسپاسکی همتای روس و هم همکاران ما در وین در حال مذاکره در این باره هستیم .. هنوز قیمت نهایی نشده و در حال مذاکره هستیم..	۹-۴	خبرگزاری فارس
۴	سه شنبه ۹۵/۰۴/۲۹	چهارمین نشست کمیسیون مشترک برجام در وین	سید عباس عراقچی رئیس ستاد پیگیری برجام ساعت ۹ و ۵ دقیقه صبح به وقت ایران وارد وین شد و پیش از ظهر امروز به وقت محلی وین در دیدار با نمایندگان کشورهای عضو ۱+۵ و اتحادیه اروپا	۴	خبرگزاری جمهوری اسلامی

۱- کدهای کلید واژه:

- ۱- بازرسی‌ها ۲- تحریم‌ها ۳- برگشت‌پذیری تحریم‌ها (مکانیسم ماشه) ۴- فرایند اجرایی برجام ۵- ادامه فعالیت‌های مبهم هسته‌ای ایران ۶- رویکرد مثبت به توافق هسته‌ای ۷- رویکرد انتقادی به توافق هسته‌ای
- ۸- ادعای تداوم سیاست‌های توسعه‌طلبانه ایران در منطقه ۹- پیامدهای برجام ۱۰- الزامات نه گانه و فرآیند اجرایی ۱۱- الزام آور نبودن (نامعتبر بودن) برجام ۱۲- سیاست‌های خصمانه واشنگتن در برابر تهران ۱۳- لغو و توقف تحریم‌ها ۱۴- پایبندی ایران به تعهدات برجامی خود ۱۵- پایبندی غرب به تعهدات برجامی خود ۱۶- انتقاد از رفتار واشنگتن در برجام

ردیف	تاریخ	رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	توضیحی مختصر دربارهٔ رویداد، بهانه یا تحول مهم خبری	کلید واژه‌ها ^(۱)	منبع رسانه‌ای
			روند اجرایی برجام را بررسی خواهد کرد.. براساس توافق صورت گرفته این کمیسیون هر سه ماه یک بار در وین تشکیل جلسه می‌دهد.		
۵	چهارشنبه ۹۵/۰۴/۳۰	نقض رای دادگاه استیناف آمریکا دربارهٔ مصادره اموال بنیاد علوی	«دادگاه استیناف حوزه دوم ایالات متحده آمریکا»، روز چهارشنبه استدلال یک قاضی این کشور برای حکم به فروش یک برج ۳۶ طبقه در «منهتن» به ارزش یک میلیارد دلار و سایر املاک را رد کرد. در سال ۲۰۱۳، «کارترین فارست» بعد از متهم کردن «بنیاد علوی» به همکاری با دولت جمهوری اسلامی ایران بر خلاف قوانین آمریکا حکم به ضبط و فروش برج معروف به «برج ۶۵۰» در «منهتن» داده بود..	۱۲	خبرگزاری فارس
۶	چهارشنبه ۹۵/۰۴/۳۰	واکنش روسیه به اتهامات آلمان علیه برنامه هسته‌ای ایران	«سرگئی ریابکوف» معاون وزیر خارجه روسیه و مذاکره‌کننده ارشد روس‌ها در مذاکرات ایران و ۵+۱، امروز از جدی گرفته شدن شکایت‌های ایران از عدم پایبندی اروپا و آمریکا به برجام خبر داد.. به گفته ریابکوف اتهامات آلمان علیه ایران مبهم است ..	۱۴	خبرگزاری فارس
۷	شنبه ۹۵/۰۵/۰۲	درخواست اتحادیه اروپا برای تعمیق روابط با تهران	اتحادیه اروپا در بیانیه‌ای روز جمعه اعلام کرد که این اتحادیه تعمیق روابط اقتصادی با ایران شده است.. در بخشی از بیانیه روز جمعه اتحادیه اروپا آمده است: «همان‌طور که اخیراً فدریکا موگرینی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا اعلام کرده، این اتحادیه فعالانه از پیوستن ایران به اقتصاد جهانی و عضویت آن در سازمان تجارت جهانی حمایت می‌کند»..	۹	خبرگزاری فارس
۸	دوشنبه ۹۵/۰۵/۰۴	نامه اعتراضی ایران به آژانس در خصوص افشای توافقات محرمانه ایران و ۵+۱	بهر روز کمالوندی سخنگوی سازمان انرژی اتمی: امروز، نامه اعتراضی ایران به آژانس انرژی اتمی می‌رود. چند روز پیش آسوشیتدپرس مطلبی ارائه کرد که نشان داد بخش هایی از برنامه بلندمدت غنی سازی و طرح و توسعه کشورمان که قبلاً در اختیار آژانس قرار گرفته بود در آن گزارش آمده است .. البته کل سند بیرون نیامده اما بخش هایی از آن منتشر شده که در این موضوع دو مطلب حایز اهمیت است؛ نخست حفاظت از اسناد محرمانه کشورهای مختلف است که در اختیار آژانس قرار می گیرد و انتظار می رود به خوبی از آن نگهداری کند..	۵	خبرگزاری صداوسیما

ب - گاه‌شمار اظهارات شخصیت‌های داخلی دربارهٔ برجام

ردیف	تاریخ	مقام بیان‌کننده	موضوع محوری	اظهارات مطرح شده	منبع رسانه‌ای
۱	سه شنبه ۹۵/۰۴/۲۹	محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه در حاشیه کنگره پرسش مهر ۱۶	واکنش ایران به ادعای آسوشیتدپرس	همه رسانه‌های دنیا تمام سند را ندیده‌اند تا از افتخاری که دوستان مذاکره‌کننده ایجاد کردند، باخبر باشند، ولی با این وجود همه رسانه‌ها می‌گویند؛ ایران بعد از ۱۰ سال به سرعت به سمت غنی‌سازی صنعتی می‌رود...وقتی تمام این سند منتشر شود، مشخص می‌شود ما ظرف ۱۵ سال به کجا خواهیم رسید.	خبر آنلاین
۲	سه شنبه ۹۵/۰۴/۲۹	بهروز کمالوندی، سخنگوی سازمان انرژی اتمی	تصمیم ایران برای فروش ۴۰ تن آب سنگین به روسیه	مذاکرات در این خصوص در جریان است هم بنده با آقای اسپاسکی همتای روس و هم همکاران ما در وین در حال مذاکره در این باره هستیم. هنوز قیمت نهایی نشده و در حال مذاکره هستیم. آمریکا آب سنگین ایران را خریداری کرده و تایید کرده‌اند، آب سنگین کالایی است که به آن نیاز دارند. آمریکا آب سنگین زیادی تولید نمی‌کند و بیشتر هم البته از کانادا وارد می‌کند حال ما جایگزین کانادا شده‌ایم..	خبرگزاری فارس
۳	سه شنبه ۹۵/۰۴/۲۹	محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه	واکنش به مصوبات ضد ایرانی کنگره	در صورت تصویب طرح (ممنوعیت خرید آب سنگین از ایران)، اوباما موظف به وتوی آن طبق برجام است. آنها (نمایندگان کنگره) می‌دانند این طرح‌ها در مجلس سنا تصویب نخواهد شد و اگر تصویب شود، رئیس‌جمهور آمریکا موظف است طبق برجام آنها را وتو کند؛ با این حال، آنها قصد ایجاد این فضای روانی را دارند که کار کردن با جمهوری اسلامی هزینه‌بر است که البته ما هم این سیاست را پیش می‌گیریم که خلاف آن را ثابت کنیم..	خانه ملت
۴	چهارشنبه ۹۵/۰۴/۳۰	سید حسین نقوی حسینی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی مجلس	در تشریح جلسه کمیسیون امنیت ملی مجلس شورای اسلامی	ظریف برجام را واقعیتی دانست که به تایید نظام رسیده و استفاده از این واقعیت مهم است. ظریف خاطرنشان کرد که شرایط آمریکا برای ما شناخته شده است و ما آمریکا را می‌شناسیم و دعوای داخلی آنها را می‌دانیم، اما باید منافع خود را دنبال کنیم و بهره‌برداری خود را داشته باشیم و در این مسیر از همه فشارها و ظرفیت‌های خود استفاده کنیم.	خبرگزاری جمهوری اسلامی
۵	پنجشنبه ۹۵/۰۴/۳۱	علی لاریجانی، رئیس مجلس در جمع اعضای اتاق اصناف استان قم	انتقاد لاریجانی از عملکرد غرب در اجرای تعهدات برجام	اینکه طرف مقابل می‌گوید تحریم‌ها منجر به مذاکرات شد، به نوعی لفاظی است آن‌ها وقتی نتوانستند در این مسیر به توفیق برسند راهی جز مذاکره نیافتند و مذاکرات به درخواست آن‌ها انجام می‌شد. آن‌ها گفتند مشوق‌هایی برای سرمایه‌گذاری ایجاد می‌کنند درحالی‌که سنگ‌اندازی می‌کنند و باید مقابله به مثل کنیم. طرف مقابل بانک‌های درجه ۳ و ۴ خود را برای	خبرگزاری تسنیم

ردیف	تاریخ	مقام بیان کننده	موضوع محوری	اظهارات مطرح شده	منبع رسانه‌ای
				همکاری با ایران آزاد گذاشته اما بانک‌های اصلی برای همکاری و سرمایه‌گذاری در ایران هراس دارند علاوه بر آن غربی‌ها هر روز شیطنت جدیدی نشان می‌دهند.	
۶	جمعه ۹۵/۰۵/۰۱	علی لاریجانی، رئیس مجلس در جمع ایثارگران استان قم	مقتضیات مذاکرات و برجام از نگاه لاریجانی	در پرونده هسته‌ای، نظام تصمیم به مذاکره و توافق گرفت .. ما ضرر زیادی نکردیم.. و یکی از اهداف اصلی ما برای این موضوع این بود که فضا برای توسعه اقتصادی فراهم شود. البته آمریکایی‌ها پس از توافق شیطنت‌هایی را برای جلوگیری از سرمایه‌گذاری در ایران انجام داده‌اند اما به نظر من زمینه‌ها برای سرمایه‌گذاری در کشور در حال فراهم شدن است البته باید برای تحقق این مسأله روحیه مجاهدانه داشته باشیم.	انتخاب
۷	یکشنبه ۹۵/۰۵/۰۳	بهروز کمالوندی، سخنگوی سازمان انرژی اتمی	واکنش ایران به ادعای آسوشیتدپرس	بخش‌هایی منتشر شده که محرمانه بوده و قرار بوده محرمانه بماند. تلقی ما این است که از آژانس درز کرده است.	باشگاه خبرنگاران جوان
۸	دوشنبه ۹۵/۰۵/۰۴	حشمت‌الله فلاحت‌پیشه، عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس	آمادگی مجلس برای تصویب طرح کارخانه هسته‌ای در صورت ارائه	معتقدم اظهارات لاریجانی درباره راه‌اندازی کارخانه جدید هسته‌ای در سازمان انرژی اتمی نه تهدید بود و نه شعار، بلکه یک انتظار واقع‌گرایانه بود که توسط یکی از اعضای هیئت نظارت بر برجام مطرح شد. ایران در کوتاه مدت نگران این است که تحریم‌ها حفظ شود و در بلندمدت این نگرانی وجود دارد که تامین نیازهای انرژی هسته‌ای ایران در پانزده سال اخیر مختل شود. اگر کارشکنی آمریکا در حوزه تحریم‌ها نتیجه بخش به اتمام برسد، آمریکا قطعاً وارد فاز جدیدی از کارشکنی‌ها خواهد شد.	باشگاه خبرنگاران جوان
۹	دوشنبه ۹۵/۰۵/۰۴	بهروز کمالوندی، سخنگوی سازمان انرژی اتمی	نامه اعتراضی ایران به آژانس در خصوص افشای توافقات محرمانه ایران و ۵+۱	امروز، نامه اعتراضی ایران به آژانس انرژی اتمی می‌رود. چند روز پیش آسوشیتدپرس مطلبی ارائه کرد که نشان داد بخش‌هایی از برنامه بلندمدت غنی‌سازی و طرح و توسعه کشورمان که قبلاً در اختیار آژانس قرار گرفته بود در آن گزارش آمده است. البته کل سند بیرون نیامده اما بخش‌هایی از آن منتشر شده که این موضوع حایز اهمیت است؛ نخست حفاظت از اسناد محرمانه کشورهای مختلف است که در اختیار آژانس قرار می‌گیرد و انتظار می‌رود به خوبی از آن نگهداری کند..	خبرگزاری صدا و سیما
۱۰	دوشنبه ۹۵/۰۵/۰۴	سردار حسین دهقان، وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	برنامه موشکی ایران و برجام	برنامه موشکی ایران به آمریکا و دیگر کشورها ارتباط ندارد و هیچ کشوری اجازه ندارد برای برنامه موشکی جمهوری اسلامی تصمیم‌گیری کند. بحث برجام و قطعنامه ۲۲۳۱ امروز مبنای اقدامات ظاهری برخی کشورها قرار گرفته است. در آنجا هیچ تعهدی و هیچ پذیرشی حتی مشروط اعلام نشده که مبنای آن توقف برنامه دفاعی ایران باشد.	خبرگزاری فارس

ج - گاه‌شمار اظهارات و ادعاهای مطرح شده از سوی مقامات گروه ۱+۵ و آژانس بین‌المللی اتمی (درباره برجام)

ردیف	تاریخ	مقام بیان‌کننده	موضوع محوری	ادعا یا اظهارات مطرح شده	منبع رسانه‌ای
۱	سه شنبه ۹۵/۰۴/۲۹	مارک تونر، سخنگوی وزارت امور خارجہ آمریکا	واکنش آمریکا به ادعای آسوشیتدپرس	ما از برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) حمایت می‌کنیم و همچنان معتقدیم که برجام همچنان مانع از آن خواهد شد که ایران بتواند مسیری را برای دستیابی به سلاح هسته‌ای دنبال کند. درباره سندی که شما به آن اشاره کردید باید بگویم که من در این مقطع زمانی نمی‌توانم چیزی در این باره بگویم.	مونیتورینگ خبرگزاری صداوسیما
۲	سه شنبه ۹۵/۰۴/۲۹	پیتر روسکام، نماینده جمهوریخواه در مجلس نمایندگان آمریکا	مخالفت نمایندگان مجلس آمریکا با فروش بوئینگ به ایران	آمریکا باید مانع فروش آندسته از محصولات بوئینگ و سایر شرکت‌ها به ایران شود که این کشور می‌تواند از آنها بهره‌برداری تسلیحاتی کند تلاشی هماهنگ در مجلس نمایندگان در جریان است که من هم در آن دخیل هستم و هدف این است که مطمئن شویم شرکت بوئینگ و دیگر شرکت‌ها هواپیماهای تجاری به ایران نمی‌فروشند، چرا که این محصولات می‌توانند به عنوان سلاح و برای اهداف نظامی مورد استفاده قرار گیرند.	پایگاه اینترنتی واشنگتن اگزاینر
۳	سه شنبه ۹۵/۰۴/۲۹	متیو ریکرافت، سفیر انگلیس در سازمان ملل	در واکنش به گزارش بان کی مون درباره اجرای قطعنامه ۲۲۳۱	این گزارش در شرایط چالش برانگیزی منتشر شد، اما یک گزارش قدرتمند است که شامل طیف کلی اجرا می‌شود. اجرای برنامه جامع اقدام مشترک سبب اجرایی شدن نخستین مرحله از کاهش تحریم‌ها شامل تحریم‌های سازمان ملل متحد، اتحادیه اروپا و آمریکا شد. ما از شرکت‌ها و تجار می‌خواهیم از این فرصت‌های اقتصادی جدید بهره‌برداری کنند. مرحله دوم کاهش تحریم‌ها که با گذشت هشت سال از روز اجرا آغاز می‌شود، سبب ارائه مشوق‌های بیشتر برای ایران می‌شود. اما در حال حاضر، این محدودیت‌ها همچنان به قوت خود باقی خواهد بود. من باید اعلام کنم که ما همچنان درباره رفتار منطقه‌ای ایران نگران هستیم. تداوم آزمایش موشک‌های بالستیک این کشور در حال بی‌ثبات کردن امنیت منطقه‌ای است و با قطعنامه ۲۲۳۱ مغایرت دارد.	پایگاه اینترنتی سایت وزارت خارجہ انگلیس
۴	سه شنبه ۹۵/۰۴/۲۹	ویتالی چورکین، نماینده دائم روسیه در سازمان ملل	در واکنش به گزارش بان کی مون درباره اجرای قطعنامه ۲۲۳۱	اجازه دهید رو راست باشیم گزارش دبیر کل سازمان ملل متحد به شورای امنیت دارای لحن مناسب و لازم نیست. این گزارش دارای انگیزه‌های سیاسی است و فراتر از چارچوب‌های قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد بوده و حاوی اطلاعات نامربوط زیادی است این گزارش سازمان ملل متحد با چنین کلماتی بعید است که موجب اجرای مستمر برجام شود و بیشتر می‌تواند موجب تضعیف توافق‌های حاصله شود. ما فکر می‌کنیم که این گزارش به طور غیرقابل قبولی از اطلاعات تایید نشده برگرفته از رسانه‌های جمعی یا به دست آمده از کشورهای خاص استفاده کرده است به ویژه وقتی موضوعی بررسی می‌شود که هنوز مراحل آن تکمیل نشده است.	خبرگزاری ایتار تاس

ردیف	تاریخ	مقام بیان کننده	موضوع محوری	ادعا یا اظهارات مطرح شده	منبع رسانه‌ای
۵	چهارشنبه ۹۵/۰۴/۳۰	باب کورکر، رئیس کمیته روابط خارجی سنای آمریکا	در واکنش به افشای سند آسوشیتدپرس	جزئیات این اسناد که من و همکاران خیلی پیش از این به آنها دسترسی داشته ایم از جمله دلایل مخالفت من با توافق اتمی بوده است. بسیاری از ما درباره این موضوع هشدار داده ایم که ایران می‌تواند به تحقیقات خود درباره سانتریفیوژهای پیشرفته ادامه دهد. ایران پس از ده سال و زمانی که بسیاری از محدودیت‌ها پایان پذیرد، می‌تواند توانایی اتمی خود را صنعتی کند.	پایگاه اینترنتی سنای آمریکا
۶	جمعه ۹۵/۰۵/۰۱	جان کری، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا	در پاسخ به سوالی درباره بازداشت یک شهروند آمریکایی از سوی ایران	ما گزارش‌های احتمالی مربوط به بازداشت یک شهروند آمریکایی در ایران دیده ایم. ما در حال بررسی این موضوع هستیم. من نمی‌توانیم مطلب بیشتری در این رابطه اعلام کنیم.	پایگاه اینترنتی وزارت خارجه آمریکا
۷	جمعه ۹۵/۰۵/۰۱	سرگئی ریابکوف، معاون وزیر خارجه روسیه	واکنش به انتقاد ایران از رفتار برجامی غرب	همکاران ایرانی ما به درستی خاطرنشان کردند با وجود این که تعداد قابل توجهی از تحریم‌های ایالات متحده و اتحادیه اروپا لغو شده است اما شرکت‌های بین‌المللی عجله‌ای برای بازگشت به ایران ندارند. این موضوع اتهام قصور واشنگتن و بروکسل (اتحادیه اروپا) را روشن می‌کند. قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل یک مکانیزم ویژه‌ای را مقرر می‌کند به نام "کانال خرید" که طی آن کشورها می‌توانند پیشنهادهای خود را درباره ارسال کالاها و تکنولوژی‌های دارای کاربرد دوگانه از فهرست کنترل‌گره تامین کنندگان هسته‌ای ارائه کنند.	ایسنا

د - رصد روند اجرایی برجام از منظر الزامات نه‌گانه رهبر معظم انقلاب

ردیف	الزامات نه‌گانه رهبر انقلاب	واکنش‌های داخلی	واکنش‌های خارجی	فرایند اجرایی
۱	<p>سادساً: مطابق مصوبه مجلس، طرح و تمهیدات لازم برای توسعه‌ی میان‌مدت صنعت انرژی اتمی که شامل روش پیشرفت در مقاطع مختلف از هم‌اکنون تا پانزده سال و منتهی به ۱۹۰ هزار سو است، تهیه و با دقت در شورای عالی امنیت ملی بررسی شود..</p> <p>سابعاً: سازمان انرژی اتمی، تحقیق و توسعه در ابعاد مختلف را در مقام اجرا به‌گونه‌ای سامان‌دهی کند که در پایان دوره‌ی هشت‌ساله هیچ کمبود فناوری برای ایجاد غنی‌سازی مورد قبول در برجام وجود نداشته باشد. (چهارشنبه ۹۴/۷/۲۹ پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی سیدعلی خامنه‌ای)</p>	<p>- محمد جواد ظریف در واکنش به ادعای آسوشیتدپرس : همه رسانه‌های دنیا تمام سند را ندیده‌اند ولی با این وجود همه رسانه‌ها می‌گویند؛ ایران بعد از ۱۰ سال به سرعت به سمت غنی سازی صنعتی می‌رود. وقتی تمام این سند منتشر شود، مشخص می شود ما ظرف ۱۵ سال به کجا خواهیم رسید.(خبرآنلاین سه شنبه ۹۵/۰۴/۲۹)</p> <p>- جواد کریمی قدوسی نماینده مشهد در مجلس: دورنمای برجام دورنمای مبهم و تاریکی است . تقریباً جمهوری اسلامی ایران به تمامی تعهدات خود عمل کرده اما در طرف مقابل هیچ اقدامی در جهت اجرای تعهدات برجام صورت نگرفته است.(خبرگزاری فارس پنجشنبه ۹۵/۰۴/۳۱)</p>	<p>-----</p>	<p>باب کورکر، رئیس کمیته روابط خارجی سنای آمریکا: جزئیات این اسناد که من و همکاران خیلی پیش از این به آنها دسترسی داشته ایم از جمله دلایل مخالفت من با توافق اتمی بوده است. بسیاری از ما درباره این موضوع هشدار داده ایم که ایران می‌تواند به تحقیقات خود درباره سانتریفیوژ های پیشرفته ادامه دهد . ایران پس از ده سال و زمانی که بسیاری از محدودیت ها پایان پذیرد، می‌تواند توانایی اتمی خود را صنعتی کند.(پایگاه اینترنتی سنای آمریکا چهارشنبه ۹۵/۰۴/۳۰)</p>

فرایند اجرایی	واکنش‌های خارجی	واکنش‌های داخلی	الزامات نه‌گانه رهبر انقلاب	ردیف
<p>-----</p>	<p>- متیو ریکرافت سفیر انگلیس در سازمان ملل: اجرای برنامه جامع اقدام مشترک سبب اجرایی شدن نخستین مرحله از کاهش تحریم‌ها شامل تحریم‌های سازمان ملل متحد، اتحادیه اروپا و آمریکا شد. ما از شرکت‌ها و تجار می‌خواهیم از این فرصت‌های اقتصادی جدید بهره‌برداری کنند. (پایگاه اینترنتی سایت وزارت خارجه انگلیس سه شنبه ۹۵/۰۴/۲۹)</p> <p>- سرگئی ریابکوف، معاون وزیر خارجه روسیه: با وجود این که تعداد قابل توجهی از تحریم‌های ایالات متحده و اتحادیه اروپا لغو شده است اما شرکت‌های بین‌المللی عجله‌ای برای بازگشت به ایران ندارند. این موضوع اتهام قصور واشنگتن و بروکسل (اتحادیه اروپا) را روشن می‌کند. (ایسنا جمعه ۹۵/۰۵/۰۱)</p>	<p>- علی لاریجانی: تاکنون حدود ۵۲ قطعنامه و طرح ضدایرانی در کنگره آمریکا مطرح شده که ۳ طرح در این میان به نتیجه رسیده است. طرف مقابل بانک‌های درجه ۳ و ۴ خود را برای همکاری با ایران آزاد گذاشته اما بانک‌های اصلی برای همکاری و سرمایه‌گذاری در ایران هراس دارند علاوه بر آن غربی‌ها هر روز شیطنت جدیدی نشان می‌دهند. (خبرگزاری تسنیم پنجشنبه ۹۵/۰۴/۳۱)</p>	<p>اولاً: از آنجا که پذیرش مذاکرات از سوی ایران اساساً با هدف لغو تحریم‌های ظالمانه‌ی اقتصادی و مالی صورت گرفته است و اجرائی شدن آن در برجام به بعد از اقدام‌های ایران موکول گردیده، لازم است تضمین‌های قوی و کافی برای جلوگیری از تخلف طرف‌های مقابل، تدارک شود، که از جمله‌ی آن اعلام کتبی رئیس‌جمهور آمریکا و اتحادیه اروپا مبنی بر لغو تحریم‌ها است. در اعلام اتحادیه اروپا و رئیس‌جمهور آمریکا، باید تصریح شود که این تحریم‌ها بکلی برداشته شده است. هرگونه اظهاری مبنی بر این که ساختار تحریم‌ها باقی خواهد ماند، به منزله‌ی نقض برجام است. (چهارشنبه ۹۴/۷/۲۹ پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله‌العظمی سیدعلی خامنه‌ای)</p>	<p>۲</p>

ردیف	محور یا موضوع	حوزه موضوعی	مستند	منبع و تاریخ
۱	بدعهدی غرب در اجرای تعهدات برجامی خود دورنمای مبهمی از آینده را در اختیار ایران قرار می‌دهد	اجرای تعهدات برجامی ایران و غرب	جواد کریمی قدوسی نماینده مشهد در مجلس : دورنمای برجام دورنمای مبهم و تاریکی است .. تقریباً جمهوری اسلامی ایران به تمامی تعهدات خود عمل کرده اما در طرف مقابل هیچ اقدامی در جهت اجرای تعهدات برجام صورت نگرفته است..	خبرگزاری فارس پنجشنبه ۹۵/۰۴/۳۱
۱	برجام ایران را به تولید کننده رسمی آب سنگین تبدیل کرده	تصمیم ایران برای فروش ۴۰ تن آب سنگین به روسیه	بهر روز کمالوندی سخنگوی سازمان انرژی اتمی: مذاکرات در این خصوص در جریان است هم بنده با آقای اسپاسکی همتای روس و هم همکاران ما در وین در حال مذاکره در این باره هستیم .. هنوز قیمت نهایی نشده و در حال مذاکره هستیم.. آمریکا آب سنگین ایران را خریداری کرده و تایید کرده‌اند، آب سنگین کالایی است که به آن نیاز دارند. آمریکا آب سنگین زیادی تولید نمی‌کند و بیشتر هم البته از کانادا وارد می‌کند حال ما جایگزین کانادا شده‌ایم..	خبرگزاری فارس سه‌شنبه ۹۵/۰۴/۲۹
۲	برجام محدودیت‌های موقتی ایران را برطرف می‌کند	واکنش به افشای سند آسوشیتدپرس	باب کورکر، رئیس کمیته روابط خارجی سنای آمریکا: جزئیات این اسناد که من و همکاران خیلی پیش از این به آنها دسترسی داشته ایم از جمله دلایل مخالفت من با توافق اتمی بوده است. بسیاری از ما درباره این موضوع هشدار داده ایم که ایران می‌تواند به تحقیقات خود درباره سانتریفیوژهای پیشرفته ادامه دهد. ایران پس از ده سال و زمانی که بسیاری از محدودیت‌ها پایان پذیرد، می‌تواند توانایی اتمی خود را صنعتی کند..	پایگاه اینترنتی سنای آمریکا چهارشنبه ۹۵/۰۴/۳۰
۳	برجام ارتقاء جایگاه بین‌المللی ایران را در پی داشته	درخواست اتحادیه اروپا برای تعمیق روابط با تهران	اتحادیه اروپا در بیانیه‌ای روز جمعه اعلام کرد که این اتحادیه تعمیق روابط اقتصادی با ایران شده است.. در بخشی از بیانیه روز جمعه اتحادیه اروپا آمده است: «همان‌طور که اخیراً فدریکا موگرینی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا اعلام کرده، این اتحادیه فعالانه از پیوستن ایران به اقتصاد جهانی و عضویت آن در سازمان تجارت جهانی حمایت می‌کند.»..	خبرگزاری فارس شنبه ۹۵/۰۵/۰۲

تحلیل و جمع‌بندی مهم‌ترین اظهارات و اقدامات مقامات جمهوری اسلامی ایران، آمریکا، اروپا و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی پس از برجام؛
 «ادعای آسوشیتدپرس درباره توافقات محرمانه ایران و ۵+۱، واکنش ایران به ادعای آسوشیتدپرس، مذاکره برای فروش ۴۰ تن آب سنگین به روسیه، چهارمین نشست کمیسیون مشترک برجام در وین، نقض رأی صادره اموال موسسه علوی، واکنش روسیه به اتهامات علیه ایران، درخواست اتحادیه اروپا برای تعمیق روابط با تهران و نامه اعتراضی ایران به آژانس انرژی اتمی» از جمله مهم‌ترین موضوعاتی هستند که در بازه زمانی ۹۵/۰۴/۲۹ تا ۹۵/۰۵/۰۴ در خصوص برجام رسانه‌ای شدند.

۱- «برگزاری چهارمین نشست کمیسیون مشترک برجام در وین» اولین خبر مهم برجای این هفته بود. این خبر هرچند در مقابل سایر خبرهای برجای دیگر شانس برای عرض اندام نداشت ولی یادآور مذاکرات فشرده و دشوار سیزده ماهه ۵+۱ است که منجر به دستیابی به توافق هسته‌ای شد. بر اساس توافقات به دست آمده در نخستین نشست کمیسیون مشترک ایران و ۵+۱ در ۲۶ مهر ماه ۱۳۹۴ این کمیسیون هر سه ماه یک بار در وین تشکیل جلسه می‌دهد. به هر روی خبرگزاری‌ها با اعلام خبر یادشده از فرصت استفاده کردند و مصاحبه‌ای از معاون وزیر امور خارجه و رئیس ستاد پیگیری برجام گرفتند که وی نیز در این مصاحبه گفت: «من نمی‌دانم که توافق چه زمانی حاصل خواهد شد. اینک مذاکرات تجاری در حال پی‌گیری است.» عراقچی عنوان کرد، نمایندگان گروه «۵+۱» حاضر در نشست امروز سه‌شنبه با دیدگاه تهران مبنی بر این که آمریکا باید روابط بانکی با ایران را تسهیل نمایند، هم عقیده بودند. جالب اینکه آقای عراقچی در این گفتگو از در جریان بودن مذاکرات ایران و روسیه برای خرید ۴۰ تن آب سنگین از تهران خبر داده. (خبرگزاری فارس سه‌شنبه ۹۵/۰۴/۲۹)

۲- «مذاکره برای فروش ۴۰ تن آب سنگین به روسیه» دیگر خبر مهم برجای این هفته بود. البته با نگاهی به پیشینه خبری این موضوع می‌بینیم که بحث انتقال و فروش آب سنگین ایران پیشتر در چند ماه گذشته و پیش از آن یعنی اندکی پس از دستیابی به برجام مطرح شد. در اواخر فروردین امسال اولین خبرهایی از انتقال و فروش محموله ۳۲ تنی آب سنگین ایران به آمریکا رسانه‌ای شد که پس از ابهامات و انکارهای اولیه خبر قطعی آن از سوی سخنگوی کاخ سفید اعلام شد. این محموله با وجود مخالفت‌های گسترده مخالفان برجای آمریکا بالاخره به این کشور صادر شد ولی مخالفان بیکار ننشستند و با تصویب قانونی، خرید آب سنگین از ایران را ممنوع ساختند. اما پس از این مصوبه و همچنین اتخاذ جانب احتیاط و برای به دور بودن از هرگونه مصادره احتمالی محموله و بلوکه شدن پولش (مفاد هشدارهای رهبر معظم انقلاب در الزامات نه گانه) مقامات کشورمان صلاح دیدند مشتری دیگری برای این محموله بیابند که در مورد اخیر مذاکرات فروش با طرف روس در جریان است. بهروز کمالوندی سخنگوی سازمان انرژی اتمی در این خصوص به رسانه‌ها گفت: مذاکرات در این خصوص در جریان است، هم بنده با آقای اسپاسکی همتای روس و هم همکاران ما در وین در حال مذاکره در این باره هستیم. هنوز قیمت نهایی نشده و در حال

مذاکره هستیم. آمریکا (بیشتر) آب سنگین ایران را خریداری کرده و تایید کرده‌اند، آب سنگین کالایی است که به آن نیاز دارند. آمریکا آب سنگین زیادی تولید نمی‌کند و بیشتر هم البته از کانادا وارد می‌کند حال ما جایگزین کانادا شده‌ایم. (خبرگزاری فارس سه شنبه ۹۵/۰۴/۲۹) این خبر از جهت دیگری حائز اهمیت است که نشان می‌دهد جمهوری اسلامی جزو تولید کنندگان جهانی آب سنگین درآمده و این جای بسی شرف دارد.

۳- « ادعای آسوشیتدپرس درباره توافقات محرمانه ایران و ۱+۵ » و واکنش‌های مختلف به آن مهم‌ترین خبربرجامی این هفته بود. به گزارش خبرگزاری فارس (مورخ سه شنبه ۹۵/۰۴/۲۹) اعلام کرد: آسوشیتدپرس ادعا کرده سندی محرمانه که به رویت این خبرگزاری رسیده نشان می‌دهد محدودیت‌های کلیدی در برنامه هسته‌ای ایران، اندکی بیش از یک دهه بعد، کاهش خواهند یافت. آسوشیتدپرس ادعا کرده این سند، تنها بخش مرتبط با توافق هسته‌ای ایران و گروه ۱+۵ است که هنوز علنی نشده است..

اما درخصوص این خبر واکنش‌های نسبتاً زیادی به ویژه در عرصه اخبار خارجی داشت. در عرصه داخلی محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه در حاشیه کنگره پرسش مهر ۱۶ بدون کتمان این ادعا گفت: همه رسانه‌های دنیا تمام سند را ندیده‌اند تا از افتخاری که دوستان مذاکره کننده ایجاد کردند، باخبر باشند، ولی با این وجود همه رسانه‌ها می‌گویند؛ ایران بعد از ۱۰ سال به سرعت به سمت غنی سازی صنعتی می‌رود ... وقتی تمام این سند منتشر شود، مشخص می‌شود ما ظرف ۱۵ سال به کجا خواهیم رسید.. (خبرآنلاین سه شنبه ۹۵/۰۴/۲۹) از طرفی باب کورکر، رئیس کمیته روابط خارجی سنای آمریکا در واکنش به افشای سند آسوشیتدپرس نیز گفت: جزئیات این اسناد که من و همکاران خیلی پیش از این به آنها دسترسی داشته ایم از جمله دلایل مخالفت من با توافق اتمی بوده است. بسیاری از ما درباره این موضوع هشدار داده ایم که ایران می‌تواند به تحقیقات خود درباره سانتریفیوژهای پیشرفته ادامه دهد. ایران پس از ده سال و زمانی که بسیاری از محدودیت‌ها پایان پذیرد، می‌تواند توانایی اتمی خود را صنعتی کند. (پایگاه اینترنتی سنای آمریکا چهارشنبه ۹۵/۰۴/۳۰).^۱

۱ - بهروز کمالوندی، سخنگوی سازمان انرژی اتمی: امروز، نامه اعتراضی ایران به آژانس انرژی اتمی می‌رود.. البته کل سند بیرون نیامده اما بخش‌هایی از آن منتشر شده که این موضوع حائز اهمیت است؛ نخست حفاظت از اسناد محرمانه کشورهای مختلف است که در اختیار آژانس قرار می‌گیرد و انتظار می‌رود به خوبی از آن نگهداری کند.. (خبرگزاری صدا و سیما دوشنبه ۹۵/۰۵/۰۴)